

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัย (Research Design)

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา ณ จุดเวลาใดเวลาหนึ่ง (Cross sectional descriptive study)

ระเบียบวิธีวิจัย (Research Methodology)

ประชากรเป้าหมาย (Target Population) คือ พยาบาลวิชาชีพและพยาบาลเทคนิคโรงพยาบาลสมเด็จพระปิ่นเกล้า

ประชากรศึกษา (Study Population) คือ พยาบาลวิชาชีพและพยาบาลเทคนิคโรงพยาบาลสมเด็จพระปิ่นเกล้า ในปีพ.ศ. 2546 ในหน่วยงานที่มีการปฏิบัติการพยาบาล ซึ่งมีทั้งหมด 8 กอง ประกอบด้วยพยาบาลวิชาชีพ 415 คน และพยาบาลเทคนิค 268 คน รวมทั้งสิ้น 683 คน

ตัวอย่าง (Sample) คือ พยาบาลวิชาชีพและพยาบาลเทคนิคโรงพยาบาลสมเด็จพระปิ่นเกล้าทั้งหมดโดยไม่มีการสุ่มตัวอย่าง จำนวน 683 คน

การคำนวณขนาดตัวอย่าง (Sample Size)⁽⁴³⁾

$$n = \frac{NZ^2pq}{d^2(N-1)+Z^2pq}$$

- เมื่อ N = จำนวนประชากร 683 คน
n = ขนาดของตัวอย่าง
Z = 1.96 ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%
p = สัดส่วนของความเครียดในประชากรระดับปานกลาง (0.66)⁽³⁶⁾
q = 1 - p = 0.34
d = ความคลาดเคลื่อนของโอกาสที่จะพบสัดส่วนความเครียดดังกล่าว = 0.05
เมื่อแทนค่าในสูตร จะได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 237 คน

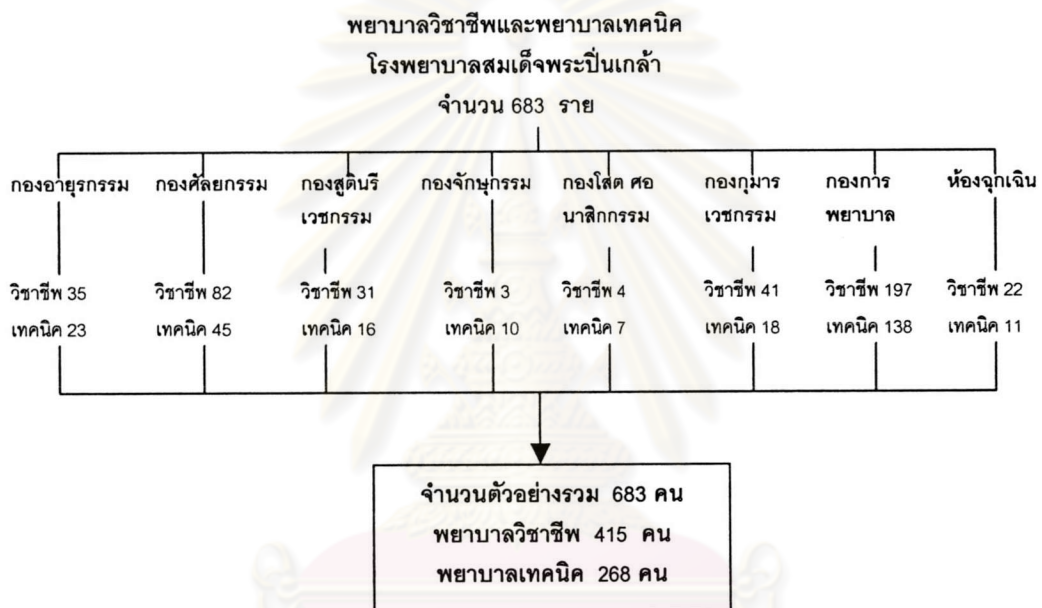
เทคนิคการเลือกตัวอย่าง (Sampling Techniques)

โดยการสุ่มตัวอย่างแบบ Stratified sampling ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 แบ่งกลุ่มหน่วยงานต่างๆในโรงพยาบาลสมเด็จพระปิ่นเกล้า โดยเลือกหน่วยงานที่มีการปฏิบัติการพยาบาล ซึ่งมี 8 หน่วยงาน

ขั้นตอนที่ 2 แต่ละหน่วยงานแบ่งพยาบาลออกเป็น 2 กลุ่ม คือ พยาบาลวิชาชีพและพยาบาลเทคนิค ศึกษาทุกคนโดยไม่มีการสุ่ม ตามแผนภูมิที่ 3.1

แผนภูมิที่ 3.1 เทคนิคการเลือกตัวอย่าง

ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล (Data Collection)

1. เตรียมเครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามลักษณะประชากร แบบสอบถามความเครียดด้านงาน และแบบสอบถามการจัดการความเครียด
2. ทำหนังสือขอความร่วมมือจากภาควิชาเวชศาสตร์ป้องกันและสังคมไปถึงผู้อำนวยการโรงพยาบาลสมเด็จพระปิ่นเกล้า เพื่อขออนุญาตทำการศึกษาและเก็บข้อมูล
3. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล และหลังจากการส่งแบบสอบถามประมาณ 2 สัปดาห์ จะมีการโทรศัพท์ติดตามเป็นระยะและประสานงานอย่างเป็นทางการ โดยใช้เวลาในการเก็บรวบรวมภายในระยะเวลา 3 เดือน

4. เก็บรวบรวมแบบสอบถาม ตรวจสอบความถูกต้องและความครบถ้วนของข้อมูล
5. สร้างคู่มือลงรหัส
6. แปลงข้อมูลที่ได้เป็นรหัสตามคู่มือลงรหัสที่จัดเตรียมไว้แล้ว ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลและวิเคราะห์ผลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ SPSS for Windows

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัย (Instrument)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามซึ่งประกอบด้วยเนื้อหา 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามลักษณะประชากร ประกอบด้วย ข้อมูลส่วนบุคคล สุขภาพ ครอบครัวและเศรษฐกิจ และสังคม จำนวน 22 ข้อ ลักษณะแบบสอบถามเป็นคำถามปลายปิดและปลายเปิด

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามความเครียดด้านงาน จำนวน 45 ข้อ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบปลายปิดซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยศึกษา ค้นคว้าตำรา งานวิจัยต่างๆเกี่ยวกับปัจจัยด้านการปฏิบัติงานที่มีความสัมพันธ์กับความเครียด ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราประเมินค่า 11 ระดับ (Rating scale) แบ่งออกเป็น 7 ด้าน คือ

สิ่งแวดล้อมทางกายภาพ	จำนวน	4	ข้อ
สัมพันธภาพในหน่วยงาน	จำนวน	7	ข้อ
ลักษณะงาน	จำนวน	10	ข้อ
บทบาทหน้าที่	จำนวน	5	ข้อ
การประเมินผลงาน	จำนวน	3	ข้อ
รายได้และสวัสดิการ	จำนวน	4	ข้อ
การบริหารงาน	จำนวน	12	ข้อ

การกำหนดคะแนนมีลักษณะ ดังนี้

เครียดมากที่สุด | 10 | 9 | 8 | 7 | 6 | 5 | 4 | 3 | 2 | 1 | 0 | ไม่เครียดเลยหรือข้อมูลนั้นไม่เกี่ยวข้อง

การแปลผลจากคะแนนแบบสอบถาม โดยกำหนดช่วงของความเครียดในแต่ละแห่ง เป็นระดับคะแนนดังนี้

มากกว่าหรือเท่ากับ 7.5	หมายถึง	ความเครียดด้านงานระดับมากที่สุด
5.0-7.4	หมายถึง	ความเครียดด้านงานระดับมาก
2.5-4.9	หมายถึง	ความเครียดด้านงานระดับปานกลาง
น้อยกว่า 2.5	หมายถึง	ความเครียดด้านงานระดับต่ำ

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามการจัดการความเครียด จำนวน 34 ข้อ เป็นคำถามปลายปิดและปลายเปิด

การตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องของแบบสอบถาม

– **ความถูกต้องตามเนื้อหา (Content Validity)** โดยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่านเป็นผู้ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาและรายละเอียดของข้อคำถาม พร้อมทั้งขอคำแนะนำในการปรับปรุงแบบสอบถามให้ถูกต้องเหมาะสม แก้ไขก่อนนำไปทดสอบ

– **ความน่าเชื่อถือ (Reliability)** นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาแล้วไปทดสอบ (Pretest Questionnaires) กับประชากรที่มีลักษณะคล้ายกับประชากรที่ศึกษากับบุคลากรโรงพยาบาลภูมิพล จำนวน 30 คน และไปแก้ไขข้อบกพร่องก่อนนำไปใช้จริงและหาความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม เพื่อดู internal consistency โดยใช้ค่า Cronbrach's Alpha coefficient ค่าความน่าเชื่อถือของแบบสอบถามที่นำไปทดสอบใช้มีผล ดังนี้

ปัจจัยความเครียดด้านงานโดยรวม	มีค่าเท่ากับ	0.9668
โดยแบ่งเป็น		
ด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ	มีค่าเท่ากับ	0.8533
ด้านสัมพันธภาพในหน่วยงาน	มีค่าเท่ากับ	0.9266
ด้านลักษณะงาน	มีค่าเท่ากับ	0.8765
ด้านบทบาทหน้าที่	มีค่าเท่ากับ	0.9396
ด้านการประเมินผลงาน	มีค่าเท่ากับ	0.8966
ด้านรายได้และสวัสดิการ	มีค่าเท่ากับ	0.8517
ด้านการบริหารงาน	มีค่าเท่ากับ	0.9379
การจัดการความเครียด	มีค่าเท่ากับ	0.6665

การวิเคราะห์ข้อมูล (Data Analysis)

ชนิดของสถิติ	ตัวแปรที่วิเคราะห์	วิธีการ
1. สถิติเชิงพรรณนา	1. ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล เช่น <ul style="list-style-type: none"> - อายุ รายได้ ระยะเวลาการทำงาน เงินเดือน - เพศ ตำแหน่ง ระดับการศึกษา หน่วยงาน สถานภาพสมรส 2. ข้อมูลด้านสุขภาพ 3. ข้อมูลครอบครัวและเศรษฐกิจ 4. ข้อมูลด้านสังคม 5. ข้อมูลความเครียดด้านงาน 6. ข้อมูลการจัดการความเครียด	ค่าเฉลี่ย, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความถี่, ร้อยละ ความถี่, ร้อยละ ความถี่, ร้อยละ ความถี่, ร้อยละ ความถี่, ร้อยละ
2. สถิติเชิงอนุมาน	1. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดความเครียดกับระดับความเครียดในงาน	Chi-Square test